

การพัฒนาโครงการและหลักสูตรนักรับบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปราม
การทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช.

**The development of the project and curriculum for senior strategic
management executives for corruption prevention and suppression
of the Office of the National Anti-Corruption
Commission (NACC)**

เริงรณ ล้อมลาย¹,

ชนมณี ศิลาณุกิจ², สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์³

มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1,2}, มหาวิทยาลัยปทุมธานี³

Roengron Lormlai¹,

Chonmanee Silanookit² Suwat Viwattananon³

^{1,2}Ramkhamhaeng University, ³Pathumthani University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail: 617suwat@gmail.com

บทคัดย่อ

สำนักงาน ป.ป.ช. จัดทำหลักสูตร “นักรับบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง” (นยปส.) เพื่อการพัฒนาบุคลากรของประเทศไทย มาจนถึงปัจจุบันเป็นรุ่นที่ 14 จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ การพัฒนาโครงการและหลักสูตรมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการที่ผ่านมาตั้งแต่รุ่นที่ 1 - 14 สังเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง แนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาและยกร่างโครงการและหลักสูตร ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการแบบผสม การวิเคราะห์เอกสาร เทคนิคเดลฟาย และกิจกรรมการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์คำมัยฐานและคำพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) โครงการและหลักสูตร มีความสำคัญจำเป็นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และสภาพปัญหาและความต้องการของประเทศ 3) โครงการและหลักสูตรยังมีองค์ประกอบที่ทับซ้อนกันอยู่ ควรได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นอิสระยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ของรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน 4) หลักสูตรได้รับการพัฒนาด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรให้เน้นการกำหนดและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ปรับโครงสร้างเนื้อหา เวลาให้เป็นแบบยืดหยุ่น เพิ่มเวลากิจกรรมการถกแถลง การนำเสนอผลงานการศึกษารายบุคคล ปรับปรุงรายวิชาและขอบข่าย

* วันที่รับบทความ : 20 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 11 กุมภาพันธ์ 2567

Received: January 20 2024; Revised: February 6 2024; Accepted: February 11 2024

เนื้อหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์การนำกรณีศึกษามาถอดบทเรียน ส่วนโครงการได้พัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผลให้แยกการประเมินโครงการและผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร

คำสำคัญ: การพัฒนาโครงการและหลักสูตร; ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริต; สำนักงาน ป.ป.ช.

Abstract

The office of the National Anti-Corruption Commission (NACC) has created the curriculum for senior strategic management executives for corruption prevention and suppression in order to personal development in Thailand ever since until batch 14. Hence, it is essential to improve the curriculum to match with the requirement and environment that have changed overtime to respond to the goal of developing and solving the problem in Thailand. The development of the project and curriculum aimed to study the evaluation results of the previous projects from Batch 1 to Bach 14, synthesize strengths, weaknesses, and possibility to develop and draft a curriculum and project. The study employed mixed-methods research using documentary analysis, Delphi technique, and group discussions. The data were analyzed using content analysis, median analysis, and interquartile range analysis.

The results could be summarized as follows:

1) Overall, the evaluation results of the previous projects were at an extremely good level 2) Project and curriculum have their importance and necessities were in line with the country's strategies, problems, and needs. 3) The project and the curriculum had overlapping content that requires development and improvement to be independent, flexible, and appropriate for the increasingly complicated corruption situations at present. 4) The curriculum has been drafted with the preface and the visions with an emphasis on setting and driving strategies. Also, the rationale, objectives, content structure, and time allocation for activities have been adjusted to be flexible, particularly an increase in time for discussions and a presentation of personal academic documents. Learning subjects and the scope of the content have also been modified to be appropriate for the situations, and case studies have been used to extract lessons learned. The guidelines for separating activities, the project assessment, and the assessment of the curriculum achievement have been proposed, as well as the project's guidelines for activities organization and assessment, have been proposed.

Keywords: Project and curriculum development, corruption prevention and suppression strategies, Office of the National Anti-Corruption Commission (NACC)

บทนำ

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมมายาวนานและเกิดขึ้นได้ในทุกชุมชนไม่ว่าเป็นสังคมใดในโลก จนอาจกล่าวได้ว่าการคอร์รัปชันนั้นได้เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการก่อกำหนดของสังคมมนุษย์ (Aristotle, *Encyclopedia Britannica* อ้างถึงใน สังคีต พิริยะรังสรรค์, รัตพงษ์ สอนสุภาพ, บุญสม เกษะประดิษฐ์ และ ศรัณย์ ธิติลักษณ์, 2555 : 95) นานนับพันปี ในหลายๆ ช่วงอายุคนที่ผ่านมาจากอดีตจนปัจจุบัน สังคมโลกมักคุ้นชินกับการคอร์รัปชันเช่นกันมาโดยตลอด ซึ่งมีปรากฏอยู่ในหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวกับคอร์รัปชัน การป้องกัน และการปราบปรามลงโทษมากมายในประวัติศาสตร์ของอียิปต์โบราณ จีน อินเดีย กรีก และโรมัน (Atlas อ้างถึงใน สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคนอื่นๆ, 2555 : 92) การคอร์รัปชันมีรูปแบบต่างๆ เช่น แบบขัดแย้งที่มีลักษณะของการใช้อำนาจเผด็จการของผู้นำ การคอร์รัปชันของนักธุรกิจนักการเมืองที่ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีวิธีการคอร์รัปชันแบบที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น อย่างเป็นระบบ

จากข้อเท็จจริงของอดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญสำหรับประเทศไทย คณะรัฐบาลจึงมีเจตจำนงที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงกว้างให้บรรเทาเบาบางลงน้อยและหมดสิ้นไป จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการขึ้นมา และจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ป. สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นมาเพื่อดำเนินงานต่อมาได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้มืองค์กรอิสระหลายองค์กร เมืองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เรียกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีสำนักงานคณะกรรมการดังกล่าวเป็นหน่วยงานดำเนินการตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด กำหนดอักษรย่อว่า ป.ป.ช. ได้มีประกาศแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการภายในใหม่ โดยกำหนดให้มีสถาบันพัฒนาองค์กร ระบบงาน และบุคคล มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ กำหนดรูปแบบ และดำเนินการพัฒนาองค์กร ปรับปรุงมาตรฐานระบบงาน และพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้เกี่ยวข้อง ตั้งชื่อว่า สถาบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สัญญาธรรมศักดิ์ มีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามประกาศ โดยเฉพาะเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จัดทำหลักสูตร “นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง” (นยปส.) เพื่อการพัฒนาบุคลากรของประเทศไทย มาจนถึงปัจจุบันเป็นรุ่นที่ 14 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ สมรรถนะของผู้บริหารในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอาศัยโครงการนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาบุคลากร การพัฒนาโครงการและหลักสูตรดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่รุ่นที่ 1 - 14
2. เพื่อสังเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และแนวโน้มความเหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่รุ่นที่ 1 - 14
3. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มความเหมาะสมเป็นไปได้พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางนำไปพิจารณาพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช.
4. เพื่อยกร่างหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 และโครงการนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. รุ่นที่ 1 - 14 จากเอกสารรายงานการประเมินและติดตามผลการอบรมและข้อเสนอแนะต่างๆ ตามแบบแผนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) แล้วจัดหมวดหมู่ทั้งในส่วนของโครงการและส่วนของหลักสูตร พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อนำข้อมูลไปสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 การสังเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และแนวโน้มความเหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. รุ่นที่ 1 - 14 แบบแผนการวิจัยแบบผสม (Mix Method) โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 2.1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการอบรมหลักสูตร นยปส. คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive) ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการกำกับหลักสูตรและผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร นยปส. รุ่นที่ 1 - 14 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 17 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอบรมและหลักสูตร นยปส. (Mc millain 1981 อ้างถึงในชีชวาล ทัดศิวิฐ, 2553 : 204 - 206) (เป็นรอบที่ 1) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเปิด กึ่งมีโครงสร้างไม่ขึ้นนำเพื่อรวบรวม

จุดอ่อน-จุดแข็งของโครงการและหลักสูตรแนวโน้มความเหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ที่จัดบันทึก โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ เกี่ยวกับโครงการและหลักสูตร เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม รอบที่ 2 ของเทคนิคเดลฟายต่อไป

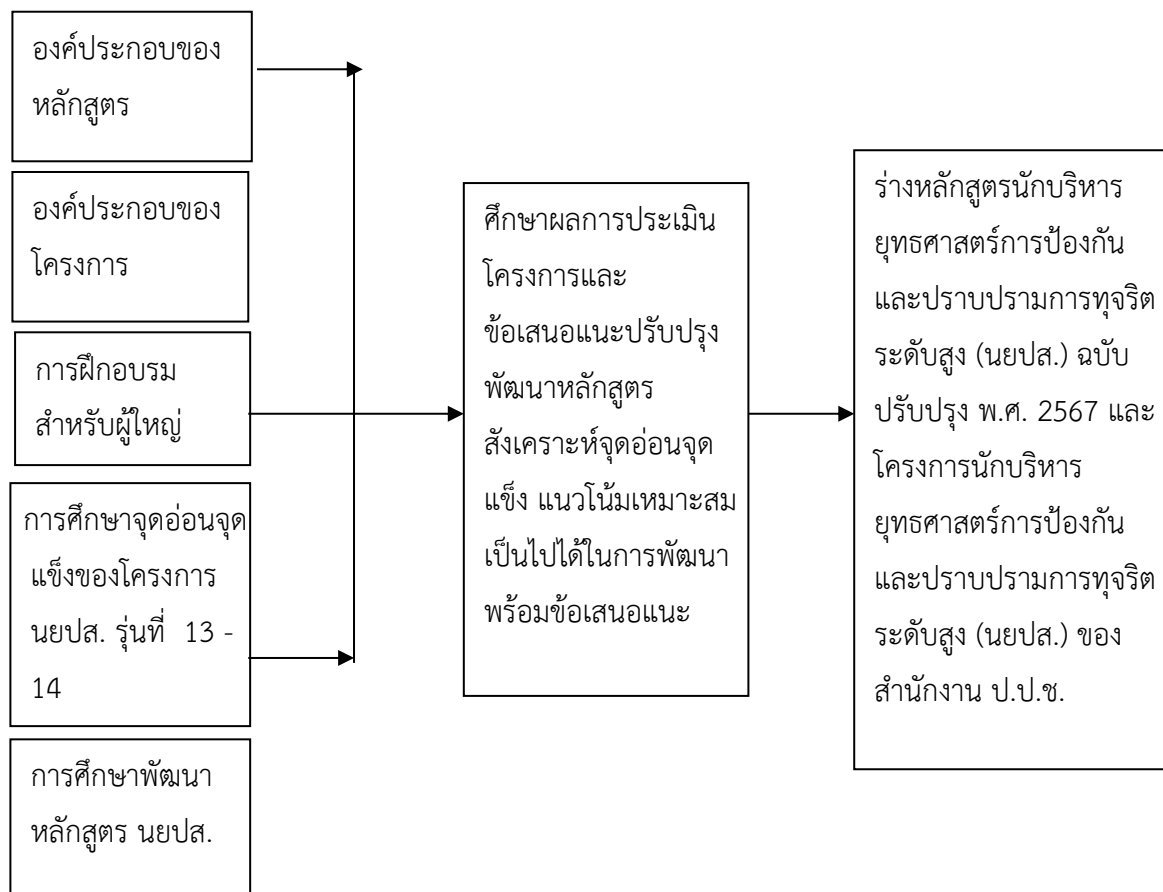
ส่วนที่ 2.2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญกลุ่มเดิมจากรอบที่ 1 จำนวน 17 คน (เป็นรอบที่ 2) โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการและหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย จุดอ่อน จุดแข็ง แนวโน้ม เหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญ (รอบที่ 2) ตรวจสอบความเห็นด้วยเกี่ยวกับโครงการและหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย จุดอ่อน จุดแข็ง แนวโน้ม เหมาะสมเป็นไปได้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตร ด้วยการวิเคราะห์ ค่ามัธยฐาน (Median : Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile Range : IR) ของแต่ละข้อคำถาม (สิริรัตน์ วิชาศิลป์, 2547 : 34 - 42; บุญชม ศรีสะอาด และ สุทธิทอง ศรีสะอาด, 2552 : 19 - 23) ค่ามัธยฐานจะแสดงถึงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญอยู่ในระดับใด ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์นั้นจะแสดงให้เห็นว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกันหรือแตกต่างกันเพียงใด ถ้าพบว่าทุกข้อมีค่า Mdn ที่ระดับใดระดับหนึ่งโดยที่ไม่มีค่า IR (มีค่าเป็นศูนย์) แสดงว่า ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญทุกคนมีความเห็นตรงกันทุกประการในทุกข้อซึ่งเรียกว่าเป็นฉันทามติ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวโน้มความเหมาะสมเป็นไปได้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยพิจารณาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้

ขั้นตอนที่ 4 การยกย่องหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 และโครงการนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ด้วยการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารหลักสูตรและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน และคณะผู้วิจัยด้วยแบบสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 10 -15 ธันวาคม 2566 เพื่อให้ได้ร่างหลักสูตรและโครงการดังกล่าวเสนอสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อนำไปพิจารณาสู่การปฏิบัติใช้พัฒนาผู้เข้ารับการอบรมต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการและหลักสูตรนักรบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ที่ผ่านมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก การบริหารจัดการโครงการโดยรวมอยู่ในระดับดี มีข้อเสนอแนะ เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้ชัดเจน แยกโครงการและหลักสูตรให้เป็นคนละส่วนกันเพราะโครงการเป็นเครื่องมือนำเอาหลักสูตรไปใช้สู่การปฏิบัติพัฒนาอบรม เกี่ยวกับจำนวนผู้เข้ารับการอบรมและจากภาคเอกชน ควรได้รับการพิจารณารับเข้าอบรมเพิ่มขึ้น จากการศึกษาผลกระทบของโครงการเชิงบวก พบว่า เป็นโครงการที่มีผู้เข้ารับการอบรมหลากหลายสาขาวิชาชีพ ก่อให้เกิดโลกทัศน์แลเปลี่ยนเรียนรู้ได้กว้างไกล สำหรับผลกระทบเชิงลบการสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายมีประโยชน์ต่อการพัฒนาแก้ไขปัญห แต่อาจจะถูกมองว่าเป็นระบบอุปถัมภ์ ข้อเสนอแนะเพื่อการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร คือ หลักสูตรต้องแยก

เป็นอิสระ ไม่รวมอยู่กับโครงการ ควรปรับปรุงจัดทำหลักการหรือบทนำของหลักสูตรหรือความนำ หลักสูตรนี้ มุ่งอะไร ผู้ผ่านการอบรมแล้วจะมีอะไรเกิดขึ้น ปรับโครงสร้าง เนื้อหา และเวลาของหลักสูตร เนื้อหารายวิชา วิธีการอบรม การวัดประเมินผล การสำเร็จการอบรม เพื่อให้หลักสูตรเป็นมาตรฐานสากล

โครงการมีจุดแข็ง คือ ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องมา 14 รุ่น จำนวนผู้สมัครเข้าร่วมอบรมตามโครงการ มีจำนวนมากต้องคัดเลือกอย่างเข้มข้น จุดอ่อนขาดผู้เข้ารับการอบรมจากภาคเอกชนซึ่งจะทำให้มีความหลากหลายครอบคลุมเป็นไปตามสภาพบริบทของสังคมจริง ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ควรปรับปรุงคุณสมบัติเพื่อรองรับการเชิญบุคลากรของหน่วยงานต่างประเทศในอาเซียนมาเข้ารับการอบรมด้วยเพื่อยกระดับมาตรฐานของโครงการและหลักสูตร และยังเป็น การปฏิบัติตามหลักการของธรรมาภิบาล ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ควรจัดทำ MOU ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลากรและเป็นทางเลือกของผู้ผ่านการอบรมด้วยการใช้หลักสูตรเทียบเคียงเป็นวุฒิการศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลหรือวิชาอื่นๆ

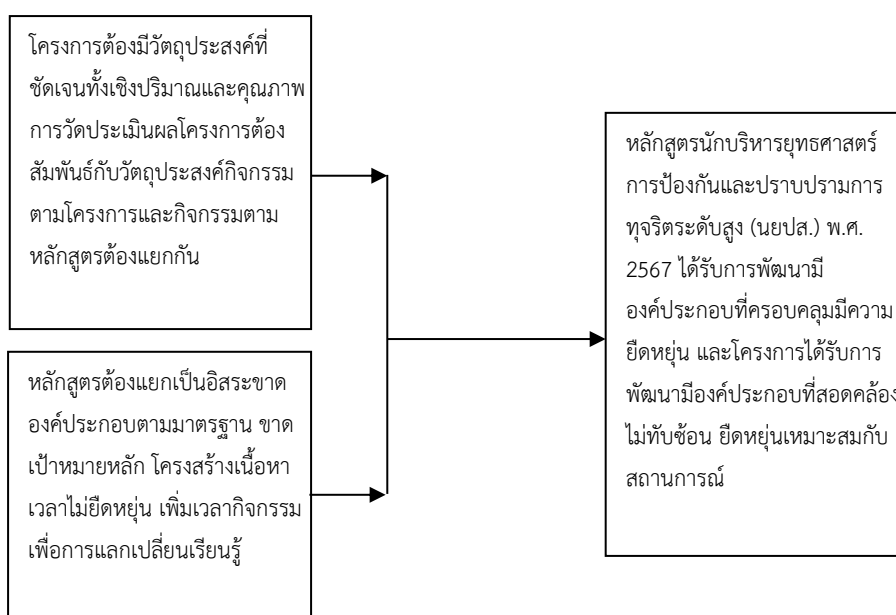
2. โครงการและหลักสูตรมีความสำคัญจำเป็นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และสภาพปัญหาและความต้องการของประเทศ มีแนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรปรับปรุง อยู่ในระดับมากที่สุด (Mdn = 5.00, IR = 1.00) จุดแข็งของหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่มีความหลากหลายในเนื้อหาส่งเสริมเปิดโอกาสให้สร้างเครือข่าย มุ่งเน้นให้จัดทำยุทธศาสตร์หรือกำหนดแนวทางมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในลักษณะ เอกสารวิชาการ มีการศึกษาดูงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชนตลอดทั้งได้มีการอบรมร่วมกับ สถาบันในต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก (Mdn = 4.00, IR = 1.50) จุดอ่อนของหลักสูตร หลักสูตรควรเพิ่ม เวลาการอบรมให้มากกว่านี้ เพราะมีผู้เข้ารับการอบรมที่หลากหลาย มีพื้นฐานไม่เท่ากัน ควรจัดการอบรมที่ไม่ เน้นกฎหมายมากเกินไป ควรเป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจะได้แนวคิดนำไปประยุกต์ใช้ใน หน่วยงานของตน การจัดเวลาที่ใช้ในการบรรยายหรืออภิปรายไม่สอดคล้องกับกรอบของเนื้อหา การจัดการ เรียนรู้ควรเป็นการนำเสนอกรณีศึกษาเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ การนำเสนอผลการศึกษาจากเอกสารวิชาการ ให้เวลานำเสนอน้อยเกินไป ยังไม่เข้าใจและขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมการถกเถียงมีความสำคัญและ จำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นต้องเพิ่มเวลาและจำนวนครั้งของกิจกรรมนี้ อยู่ในระดับมาก (Mdn = 4.00, IR = 1.50)

3. โครงการและหลักสูตรยังมีองค์ประกอบที่ทับซ้อนกันอยู่ ควรได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นอิสระ ยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ของรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน มี แนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรปรับปรุงตามแนวทางนี้ หลักสูตรควรได้รับการพัฒนารูปแบบให้เป็น มาตรฐานและปรับปรุงโครงสร้างรายวิชาให้เหมาะสมด้วยการกำหนดหลักการเหตุผลเป็นการเฉพาะของ หลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับความเป็นนักบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง ปรับโครงสร้าง หมวดวิชา กลุ่มวิชา แขนงวิชา คำอธิบายรายวิชา การกำหนดเวลา (จำนวนชั่วโมง) แต่ละรายวิชาควรกำหนด แบบยืดหยุ่นและบูรณาการขอบเขตเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและเพื่อการเทียบโอนได้ในอนาคต โครงการต้องระยุ

รายละเอียดเกี่ยวกับการยกระดับไปสู่มาตรฐานและเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมที่สนใจจะเทียบโอนเนื้อหาเพื่อขอรับวุฒิการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการ ควรปรับเป็น 2 ส่วนคือ เชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้เป็นแนวทางการวัดประเมินผลของโครงการด้วย

4. หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) พ.ศ. 2567 ได้รับการพัฒนาด้วยการจัดทำ ความนำ กำหนดวิสัยทัศน์ให้เน้นการกำหนดและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ กำหนดหลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และหลักการ ปรับโครงสร้าง เนื้อหา เวลา ให้เป็นแบบยืดหยุ่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพิ่มเวลากิจกรรมการถกแถลงให้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มเวลาการนำเสนอผลการศึกษาเอกสารวิชาการส่วนบุคคลเพื่อเป็นการถ่ายทอดแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างหลากหลาย ปรับปรุงรายวิชาและขอบข่ายให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์โดยการนำกรณีปัญหาจากที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้ดำเนินการสอบสวนแล้วนำมาถอดบทเรียนเพื่อประยุกต์สู่การปฏิบัติ จัดแยกกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมโครงการ เช่น การรายงานตัว ปฐมนิเทศ พิธีเปิดการอบรม การเตรียมความพร้อม การประเมินหลักสูตร พิธีปิดการอบรมออกจากการเป็นกิจกรรมของหลักสูตรโครงการนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ได้รับการพัฒนาด้วยการปรับกิจกรรมให้มีความชัดเจนระหว่างกิจกรรมของโครงการและกิจกรรมตามหลักสูตร ต้องแยกจากกัน และเพิ่มกิจกรรมการศึกษาผลกระทบและความคาดหวังของโครงการเพิ่มขึ้น ปรับจุดมุ่งหมายเป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ปรับการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและแยกเป็นการประเมินโครงการและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

สรุปผลการวิจัยเป็นแผนภาพดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) ที่ผ่านมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก อันเนื่องมาจากว่า หลักสูตรและโครงการได้มีการปรับปรุงมาเป็นระยะอย่างต่อเนื่องทุกปี ผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละรุ่นเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาอบรมจึงมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรและโครงการ ประกอบกับจากการศึกษายังพบว่าการบริหารจัดการโครงการ เช่น อาคารสถานที่มีความเหมาะสมรวมถึงด้านอื่นๆ จึงส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับโครงการและหลักสูตรอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับการวิจัยของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2565 : 178 - 179; 2566 : 112 - 113) ที่พบว่า ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.53$, $SD = 0.58$ และ $\bar{x} = 4.55$, $SD = 0.05$ ตามลำดับซึ่งผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ ($\bar{x} \geq 3.51$; $SD < 1.00$) และผลการประเมินหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.56$ และ $\bar{x} = 4.73$, $SD = 0.04$ ตามลำดับเช่นกัน

2. โครงการและหลักสูตรมีความสำคัญจำเป็นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และสภาพปัญหา และความต้องการของประเทศ มีแนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรปรับปรุงอยู่ในระดับมากที่สุด อันเนื่องมาจากสำนักงาน ป.ป.ช. โดยสถาบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สัญญา ธรรมศักดิ์ จัดตั้งขึ้นเพื่อให้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากุศลการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรทั้งภายในและระหว่างประเทศ ส่งเสริมพัฒนาภาคีเครือข่าย เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประเทศสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินกิจกรรมโครงการที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้เป็นไปตามความต้องการและบทบาทหน้าที่ในการพัฒนากุศลการ (สำนักงาน ป.ป.ช. 2565 : 4 - 6 ; 2566 : คำนำ, 4 - 6) สำหรับแนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรปรับปรุงทั้งหลักสูตรและโครงการอยู่ในระดับมากนั้นอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการและการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานถึง 14 ปี ทั้งโครงการและหลักสูตรควรที่จะได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2566 : 129 - 130, 141 - 142) ที่พบว่า มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงการและหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับชื่อของหลักสูตรที่มุ่งเน้นที่นักบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง

3. โครงการและหลักสูตรยังมีองค์ประกอบที่ทับซ้อนกันควรได้รับการพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นเป็นอิสระเหมาะสมกับสถานการณ์ของรูปแบบ การทุจริตคอร์รัปชันที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน และมีแนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรจะต้องปรับปรุง อันเนื่องมาจากหลักสูตรและโครงการเป็นเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการพัฒนากุศลการมาอย่างต่อเนื่อง ควรจะได้รับการพัฒนาอันเนื่องมาจากการศึกษาผลกระทบและความคาดหวังในการดำเนินโครงการและเกี่ยวกับหลักสูตรจากผู้เข้ารับการอบรมทั้งเชิงบวก เชิงลบของ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2566 : 52 - 55) ที่พบว่ามีความสอดคล้องกันคือ การจัดสรรเวลาเพื่อการอบรมยัง
ไม่มีความเหมาะสมผู้เข้ารับการอบรมมีความหลากหลายสาขาวิชาชีพจะเกิดการเรียนรู้ต่างกัน ไม่ต้องการ
เนื้อหากฎหมายมากเกินไป สภาพสังคมมีปัญหาการคอร์รัปชันเพิ่มมากขึ้น หลักสูตรมีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับ
สถานการณ์ ซึ่งจากที่กล่าวมาแล้วจึงเป็นเหตุอันสมควรที่มีแนวโน้มเหมาะสมเป็นไปได้ที่ควรจะต้องพัฒนา
ปรับปรุงโครงการและหลักสูตร

4. หลักสูตรได้รับการพัฒนาด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรให้เน้นการกำหนดและขับเคลื่อน
ยุทธศาสตร์ ปรับโครงสร้างเนื้อหา เวลาให้เป็นแบบยืดหยุ่น เพิ่มเวลากิจกรรมการถกแถลง การนำเสนอผลงาน
การศึกษารายบุคคล ปรับปรุงรายวิชา และขอบข่ายเนื้อหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การนำกรณีศึกษามา
ถอดบทเรียน ส่วนโครงการได้พัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรม และการวัดประเมินผลให้แยกการประเมิน
โครงการและผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร อันเนื่องมาจากการศึกษาด้วยเทคนิคเดลฟายครั้งนี้ได้แนวทางการ
ปรับปรุงพัฒนาโครงการและหลักสูตรตามรายละเอียดที่กล่าว ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับหลักการ
แนวคิดของ Beauchamp (1981) และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2552: 469-474) ที่หลักสูตรจะต้องมีองค์ประกอบ
เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล และแนวทางการดำเนินกิจกรรมการอบรม
จัดการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เน้นการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเนื้อหาตาม
แนวคิดของ Jarvis (1983), Rogers (1986), Knowles.et.al. (1998) สมคิด บางโม (2547) ส่วนโครงการ
จะต้องมีองค์ประกอบ เช่น ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนการพิจารณาสรุปด้วย การวัดประเมินผลโครงการ
และหลักสูตรต้องแยกออกจากกันเป็นส่วนๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการพัฒนาโครงการและหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปราม
การทุจริตระดับสูง (นยปส.) ของสำนักงาน ป.ป.ช. มี 2 ส่วน ประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

1. การจัดทำโครงการฝึกอบรมหลักสูตรระยะยาวจะต้องมีหลักสูตรแยกเป็นอิสระเป็นการเฉพาะ
เพราะโครงการเป็นเพียงเครื่องมือในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
2. การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับผู้ใหญ่ที่มีช่วงเวลา 6 เดือนขึ้นไป จะต้องคำนึงถึงกิจกรรม
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นหลัก และจะต้องมีลักษณะของการยืดหยุ่นระยะเวลาในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง
กับสถานการณ์ของสังคมและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม
3. การจัดกิจกรรมฝึกอบรมระหว่างกิจกรรมตามโครงการและกิจกรรมตามหลักสูตรจะต้องแยก
ให้ชัดเจนเพื่อการดำเนินการประเมินผลโครงการและการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน ป.ป.ช.

1. การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ต้องนำเสนอคณะกรรมการกำกับหลักสูตรให้ความเห็นชอบและประกาศใช้เป็นหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567
2. สำนักงาน ป.ป.ช. ควรพิจารณาลงนามความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการเทียบเคียงหลักสูตร
3. สำนักงาน ป.ป.ช. ควรเพิ่มจำนวนผู้เข้ารับการอบรมจากภาคเอกชน และจากบุคลากรของประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายในกลุ่มอาเซียน
4. การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรด้วยวิธีการอภิปรายของวิทยากร ควรกำหนดประเด็นให้คณะวิทยากรได้นำไปพิจารณาร่วมกันก่อนเพื่อบูรณาการ แล้วจึงนำมาสู่การอภิปรายจะได้เนื้อหาตรงประเด็นตามที่ต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- ชัชวาลย์ ทัดศิวัช. (2553). การวิจัยด้านเทคนิคเดลฟาย The Delphi Technique of researching. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์. 8 (11), 185-229.
- บุญชุม ศรีสะอาดและสุรทอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2565). รายงานสรุปผลการประเมินฉบับสมบูรณ์โครงการอบรมหลักสูตร “นักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง” (นยปส.) รุ่นที่ 13. กรุงเทพมหานคร. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2566). รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ์โครงการนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) รุ่นที่ 14. กรุงเทพมหานคร. ถ่ายเอกสาร
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). หลักสูตร ในสารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา.
- สมคิด บางโม. (2547). องค์การและการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์.
- สิริรัตน์ วิภาสศิลป์. (2547). “สถิติพรรณนา” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยและสถิติประยุกต์ทางนิเทศศาสตร์. หน่วยที่ 11 นนทบุรี : สาขาวิชานิเทศศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์, รัตพงษ์ สอนสุภาพ, บุญสม เกษะประดิษฐ์ และ ศรัณย์ จิตลักษณ์. (2555). การควบคุมคอร์รัปชันในเอเชีย : สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และไทย. ปทุมธานี. สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยรังสิต.

สำนักงาน ป.ป.ช. (2565). *คู่มือผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) รุ่นที่ 13*. นนทบุรี. ถ่ายเอกสาร

สำนักงาน ป.ป.ช. (2566). *คู่มือผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) รุ่นที่ 14*. นนทบุรี. ถ่ายเอกสาร

Beauchamp, G.A. (1981). *Curriculum Theory*. Itasca Illinois : O.F. Peacock.

Javis, P. (1983). *Adult and Continuing Education : Theory and Practice*. Kent : Croom Helm.

Knowles, Malcolm, S.;et al. (1998). *The Adult Learner : The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development*, 5th ed. Houston, TX : Gulf Publishing.

Rogers, A (1986). *Teaching Adults*. Milton Keynes ; Open University Press.